

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح دوره برای دروس (ترکیبی، حضوری، و مجازی)

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: ۱۷ جلسه‌ی دو ساعته برای یک درس دو واحدی)

اطلاعات کلی درس:

نام دانشکده: پرستاری و مامایی خرم آباد گروه آموزشی: مامایی نام درس: کارآموزی در عرصه بارداری طبیعی و

غیرطبیعی تعداد واحد: ۳ نوع واحد: کارآموزی در عرصه

پیش‌نیاز: -

زمان برگزاری کلاس: روز: چهارشنبه و پنجشنبه ساعت: صبح‌ها ساعت: ۷:۳۰ تا ۱۳:۳۰ و عصرها ساعت: ۱۳:۳۰ تا ۱۸:۳۰

مکان برگزاری: بخش زایمان بیمارستان شهید رحیمی

مشخصات مدرسان درس:

نام و نام خانوادگی	تخصص	گروه آموزشی	تلفن همراه	سهم مدرس از درس (%)
استاد مسئول* دکتر حدیث سوری نژاد	دکترای تخصصی سلامت باروری	مامایی	۰۹۱۶۹۸۴۸۲۳۱	۵۰٪
سایر مدرسان* دکتر مریم حسینی	دکترای تخصصی سلامت باروری	مامایی	۰۹۱۶۳۹۷۱۹۱۰	۵۰٪

اطلاعات فراگیران:

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی پیوسته مامایی تعداد: ۳ گروه، ۵ نفره

شرح دوره (درس):

این واحد کارآموزی به دانشجویان کمک می‌کند تا ضمن رسیدن به مهارت کافی در انجام مراقبت‌های بارداری از مادران باردار طبیعی و غیرطبیعی، بتوانند ارتباط صحیح با مادر برقرار کرده و آموزش‌ها و مشاوره‌ها و تجویزات لازم را برای آنها انجام دهد. همچنین با نظارت مربی موارد غیرطبیعی را تشخیص و مراقبت‌ها و اقدامات مربوطه (ارجاع و غیره) را با رعایت موازین انسانی، اخلاقی و اسلامی و حرفه‌ای در قبال مادران باردار انجام دهد.

توانمندی‌ها یا فعالیت‌های مورد انتظار از فراگیران در پایان درس:

۱. بخش اصلی محتوای آموزشی این درس در محیط بالین و کنار تخت مادران باردار بستری در بخش و از طریق ارائه مراقبت مامایی به مددجویان به صورت عملیاتی ارائه می‌شود.
۲. فراگیران می‌بایست هر جلسه در فرآیند یاددهی-یادگیری مشارکت کنند (بررسی وضعیت سلامت مددجو متمرکز بر مشکل اصلی بیمار-شرکت در بحث گروهی، پرسش و پاسخ).
۳. بخشی از محتوای آموزشی به صورت گروهی توسط دانشجویان ارائه خواهد شد (کنفرانس گروهی در بالین یا ارائه کیس / Case Report)
۴. منابع آموزشی معرفی شده باید توسط تمام فراگیران پیش از حضور در کارآموزی مطالعه شود.
۵. نیاز است فراگیران آمادگی پاسخ به سؤالات کوتاه شفاهی مدرس در بالین را داشته باشند.

اهداف کلی درس:

کسب مهارت در اداره و انجام مراقبت های حین بارداری در موارد طبیعی و بارداریهای پرخطر

از دانشجو انتظار می رود در پایان این دوره:

- ۱) منشور حقوق بیمار را در کلیه موارد رعایت نماید.
- ۲) پذیرش مددجو را انجام دهد.
- ۳) شرح حال خانم های باردار طبیعی را گرفته و ارزیابی روانی و اجتماعی و فیزیکی را انجام دهد.
- ۴) شرح حال خانم های باردار غیرطبیعی را گرفته و ارزیابی روانی و اجتماعی و فیزیکی را انجام دهد.
- ۵) معاینات فیزیکی کامل اعضای مختلف بدن (قلب، ریه، تیروئید، آنمی، کلیه، پستان، اندام تحتانی) را انجام دهد.
- ۶) بررسی اندام تحتانی از نظر ادم و واریس را انجام دهد.
- ۷) با موارد اورژانس بستری در بلوک زایمان (خونریزی ، افت قلب جنین ، پرولاپس بند ناف و ....) آشنا شود.
- ۸) معاینه واژینال را جهت تشخیص شروع زایمان و مراحل پیشرفت زایمان انجام دهد.
- ۹) داروهای مجاز و لازم حین بارداری را تجویز نماید.
- ۱۰) آزمایشات و سونوگرافی لازم بارداری را درخواست کرده و بر اساس جواب تفسیر کند.
- ۱۱) تست های سلامت جنین (NST , OCT , CST) را انجام داده و تفسیر کند.
- ۱۲) القا و تقویت دارویی زایمان (اینداکشن ، آگمینتشن ، میروپرستول) و مراقبت های آن را انجام دهد.
- ۱۳) اندیکاسیون های آمینوتومی و انجام مراقبت های مربوط به آن را تشخیص دهد.
- ۱۴) زایمان و نحوه اداره آن را به طور صحیح انجام دهد.
- ۱۵) لزوم انجام اپی زیاتومی را تشخیص و به طور صحیح انجام دهد.
- ۱۶) مانور ریتگن و خروج سر جنین را به طور صحیح انجام دهد.
- ۱۷) خروج کامل نوزاد را به نحو صحیح انجام دهد.
- ۱۸) آپگار نوزاد را صحیح تعیین نماید.
- ۱۹) مراقبت و معاینه نوزاد را بطور کامل و صحیح انجام دهد.
- ۲۰) علائم جدا شدن جفت را تشخیص دهد.
- ۲۱) مانور خروج جفت و معاینه جفت را به نحو صحیح انجام دهد.
- ۲۲) اقدامات الزم مراقبتی و حمایتی در مرحله سوم زایمان را انجام دهد.
- ۲۳) اقدامات الزم مراقبتی و حمایتی در مرحله چهارم زایمان را انجام دهد.
- ۲۴) آموزشهای مرتبط با بهداشت دوران بارداری و آمادگی برای ایفای نقش والدی را به مادر و پدر ارائه کند.

تعیین سهم و نقش دو جزء حضوری و الکترونیک:

با توجه به اینکه این درس کارآموزی است تمام جلسات به صورت حضوری در محیط بالین اجرا خواهد شد. حضور فراگیران در تمام جلسات کارآموزی اجباری و یک جلسه غیبت غیرموجه به منزله حذف واحد خواهد بود.

• آیا امکان برگزاری تمامی جلسات درس را به شکل حضوری دارید؟

بله خیر

- آیا برای درس کلاس آنلاین* در نظر گرفته اید؟ بله خیر

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت‌های مختلف دانشجو:

ردیف	فعالیت	نمره از بیست
۱	حضور به موقع همراه با مطالعه و آمادگی کافی در کارآموزی	۲ نمره
۲	رعایت اخلاق و پوشش حرفه ای در محیط بالین	۲ نمره
۳	رعایت رفتار حرفه ای در قبال زائو، پرسنل، استاد، هم گروهی ها و...	۲ نمره
۴	شرکت فعال در کنفرانس ها، بحثهای گروهی و کارگاه های توانمندسازی	۳ نمره
۵	به اشتراک گذاشتن تجارب با سایر اعضای گروه	۱ نمره
۶	انجام صحیح و دقیق وظایف بالینی محوله از سوی استاد	۱۰ نمره

نوع آزمون:

تشریحی پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای جور کردنی صحیح- غلط

سایر موارد (لطفا نام ببرید):

- مشاهده (عملکرد بالینی دانشجو در بخش زایمان (مشاهده نحوه بکارگیری دانش، نگرش و مهارت توسط دانشجو در ارائه مراقبت و مدیریت مادران باردار بستری در بخش زایمان)
- ثبت عملکرد (تکمیل لاگ بوک توسط دانشجو و تأیید مدرس)
- گزارش عملکرد فراگیران (گزارش همتایان /خود گزارشدهی، گزارش کارکنان، مددجو و خانواده مددجویان)
- پاسخ به سؤالات شفاهی کوتاه در طول دوره

پیش‌نیازهای یادگیری:

- مطالعه بخش های مهم و کاربردی کتاب بارداری و زایمان (لیبر و زایمان طبیعی، لیبر و زایمان غیرطبیعی، ارزیابی سلامت جنین و ...)
- مطالعه مراقبت های ادغام یافته مادران در دو جلد راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی
- مطالعه راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روش های غیر دارویی کاهش درد زایمان
- مطالعه راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- حضور به موقع همراه با مطالعه و آمادگی کافی در کارآموزی
- عدم استفاده از تلفن همراه در بالین مددجو و محیط بخش
- مشارکت فعال در انجام وظایف و مسئولیت های محوله در بلوک زایمان
- شرکت فعال در کنفرانس ها و بحثهای گروهی
- پیگیری موارد بالینی محوله از سوی استاد و ارائه گزارش
- التزام به رعایت پوشش حرفه ای در محیط بالین
- التزام به رعایت رفتار حرفه ای در قبال زائو، پرسنل، استاد، هم گروهی ها و...

- انجام صحیح و دقیق وظایف بالینی محوله از سوی استاد
- به اشتراک گذاری تجارب با سایر اعضای گروه
- ارائه گزارش بالینی در پایان هر شیفت کاری
- انجام تکالیف و وظایف محوله از سوی مربی
- تکمیل لاگ بوک آموزشی
- شرکت در کارگاه های توانمندسازی برگزار شده توسط گروه مامایی

شیوه ها یا استراتژی های تدریس:

- سخنرانی   سخنرانی برنامه ریزی شده   پرسش و پاسخ
 بحث گروهی   یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)   یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)   سایر موارد:

جهت پوشش اهداف این کارآموزی از تنوعی از روش های آموزشی زیر استفاده خواهد شد.

Clinical teaching rounds

در این روش، دانشجویان به صورت گروهی همراه با استاد بالینی بر بالین مادر باردار حاضر خواهند شد، سپس هر دانشجو مددجو خود را معرفی کرده و در مورد برنامه های تشخیصی و درمانی به بحث و تبادل نظر می پردازد. بنابراین دانشجویان در تجارب یادگیری یکدیگر سهیم می شوند.

Clinical Focus

برای هر روز کارآموزی یک موضوع مشترک برای مطالعه همه دانشجویان تعیین می گردد. تمام دانشجویان ملزم هستند مطالعه و بررسی بر روی موضوع را انجام دهند. سپس نتایج تلاش شان را با استاد در میان گذاشته و در صورت لزوم تکمیل تر می نمایند. در نهایت بر بالین مددجو راند گروهی با تمرکز بر موضوع خاص صورت خواهد گرفت.

Case Report

در این روش آموزشی دانشجو با برنامه ای از پیش تعیین شده تاریخچه ای از مادر باردار و مراقبت از او را مشتمل بر اداره بارداری و یا درمان مشکلات شایع بارداری و میزان تحقق اهداف در یک محدوده زمانی ۲۰ - ۱۵ دقیقه ای برای اعضای گروه کارآموزی شرح می دهد.

Problem- Solving model

در این روش هر روز استاد مربوطه موضوعی را در ارتباط با مراقبت مادر باردار طرح می کند و بایستی دانشجویان با بهره گیری از تجارب و دانسته های پیشین خود، به مورد بازگو شده بیندیشند تا بتوانند به نحو قابل قبولی راهکارهای مناسب را ارائه داده و به نتیجه مطلوبی دست یابند.

Role playing

در این روش استاد مربوطه شماری از دانشجویان را برای اجرای نقش فرا می خواند و یک سناریو را مطرح میکند سپس یک نفر در ایفای نقش مادر باردار و دیگری در نقش کادر درمان سناریو را اجرا می کند ضمن اینکه دانشجو لحظه به لحظه توسط استاد در جریان ایفای نقش همراهی می شود.

منابع درس:

- ۱- آیا کتاب خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ بله   خیر
- در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل های مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
-------------------------------------	--

بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	بارداری و زایمان ویلیامز، جلد ۱، ۲ و ۳ (۲۰۲۲). مولفین: کاتینگهام، لونو، دشی، هافمن، اسپانگ، کیسی. مترجمین: دکتر بهرام قاضی جهانی، دکتر ملک منصور اقصی، انتشارات گلبن، ۱۴۰۱، چاپ اول
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	درسنامه مامایی مایلز، نویسندگان: جین ای مارشال، مورین دی رینور. مترجمان: نسرين براهیمی، دکتر زیبا تقی زاده. ویراست: شانزدهم/۲۰۱۴
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	بارداری و زایمان جلد ۱، ۲، ۳، ۴، دکتر معصومه سیمبر. انتشارات جامعه نگر، ۱۴۰۰
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	مراقبت های ادغام یافته مادران در دو جلد راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی - وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، جمعیت اداره سلامت مادران
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روش های غیر دارویی کاهش درد زایمان - وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، جمعیت اداره سلامت مادران
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر - وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، جمعیت اداره سلامت مادران
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	Danforth's Obstetrics and Gynecology. 9th Edition Ronald S. Gibbs Lippincott Williams & Wilkins, 2008 - 1136 pages
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	High Risk Pregnancy, David K. James, Philip J. Steer, Carl P. Weiner, Bernard Gonik Elsevier Health Sciences, 2010 M12 3 - 1504 pages
بخش های مرتبط با جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس	Varney's Midwifery 6th Edition. Tekoa L. King, Mary C. Brucker, Kathryn Osborne, Jones & Bartlett Learning, 2018.

تکالیف و پروژه های دانشجویان:

• تکالیف طول ترم

- اخذ شرح حال، انجام معاینه فیزیکی کامل و خواندن پرونده مادران باردار بستری در بخش زایمان بصورت روزانه
- مراقبت و مدیریت کامل از یک مادر باردار بستری در بخش زایمان
- تکمیل لاگ بوک بصورت روزانه (در صورت دسترسی لاگ بوک الکترونیک و در غیر اینصورت بصورت کاغذی)
- تکمیل چهار نمونه فرم ارزیابی پیشرفت سیر زایمان (پارتوگراف)
- ارائه روزانه یک مورد چک انقباضات رحمی
- ارائه کنفرانس بالینی روزانه بر اساس موارد بالینی بستری در بخش زایمان (*clinical case report*)
- تهیه یک پمفلت یا پوستر آموزشی

جدول روزانه محتوا و برنامه آموزشی کارآموزی:

ردیف	تاریخ	عنوان بحث یا موضوع	ساعت برگزاری	مدرس
۱	هفته اول (چهارشنبه و پنجشنبه)	آشنایی با دوره بالینی، اهداف، انتظارات، نحوه ارزشیابی و برنامه کارآموزی، تاکید بر نظم حضور در فیلد و رعایت پوشش حرفه ای اخذ شرح حال و ارزیابی روانی و اجتماعی در مادران باردار طبیعی/ اخذ شرح حال و ارزیابی روانی و اجتماعی در مادران باردار مبتلا به بیماری های داخلی و جراحی	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۸:۳۰-۱۳:۳۰	دکتر سوری نژاد
۲	هفته دوم (چهارشنبه و پنجشنبه)	معاینات فیزیکی اعضای مختلف مادر باردار و مرور سیستم ها) شامل ملتحمه چشم، تیروئید، قلب و ...) تریاز و اندیکاسیون های بستری زائو/ تشکیل پرونده و درخواست آزمایشات روتین یا لازم در حین بارداری	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۸:۳۰-۱۳:۳۰	دکتر حسنی
۳	هفته سوم (چهارشنبه و پنجشنبه)	تجویز داروهای مجاز و لازم حین بارداری و دادن آموزش و مشاوره لازم به مادران باردار درخواست آزمایش کامل و کشت ادرار در اورژانس و مورد نیاز درخواست سونوگرافی و دیگر تست های سلامت جنین و تفسیر و راهنمایی برطبق جواب آنها ارزیابی سلامت جنین، انجام و نحوه تفسیر و گزارش تست های مربوطه	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۸:۳۰-۱۳:۳۰	دکتر سوری نژاد
۴	هفته چهارم (چهارشنبه و پنجشنبه)	اداره و کنترل مرحله دوم زایمان، ارزیابی و تشخیص لیبر غیر طبیعی/ مانورهای لئوپولد، اداره و کنترل لیبر، روش های غیر دارویی کاهش درد/ اندیکاسیون های زایمان های غیرطبیعی	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۸:۳۰-۱۳:۳۰	دکتر حسنی
۵	هفته پنجم (چهارشنبه و پنجشنبه)	انجام صحیح پرپ و درپ پرینه/ تشخیص صحیح اپیزیاتومی و مشاهده انجام بی حسی و انجام اپی زیاتومی/ انجام صحیح بی حسی اپیزیاتومی انجام صحیح زایمان/ ترمیم صحیح اپی زیاتومی و پارگی/ انجام صحیح زایمان جفت و معاینه آن	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۸:۳۰-۱۳:۳۰	دکتر سوری نژاد
۶	هفته ششم (چهارشنبه و پنجشنبه)	برقراری وسایل راحتی زائو/ کنترل مرحله چهارم (شامل کنترل ارتفاع رحم، کنترل خونریزی پس از زایمان، قوام رحم، علائم حیاتی، آموزش کامل مراقبت های پس از زایمان/ مشاوره شیردهی / آموزش مراقبت های پست پارتوم و مشاوره شیردهی	صبح ها: ۷:۳۰-۱۲:۳۰ عصرها: ۱۸:۳۰-۱۳:۳۰	دکتر حسنی

